

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи
Національного банку України»

Препринт серії UABS BS / 2013 /017

МІСЦЕ АНАЛІЗУ В МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ

МАРЧЕНКО ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА
НЕТРЕБКО МИКИТА СЕРГІЙОВИЧ

НАУКОВА СТУДЕНТСЬКА РОБОТА

представлена на

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих
технічних і гуманітарних наук

на тему:

МІСЦЕ АНАЛІЗУ В МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ

Проблема підтримки ліквідності банків завжди стояла досить гостро і сьогодні вона відноситься до найактуальніших питань управління, аналізу та контролю. Світова фінансова криза показала неадекватність наявних методик оцінки ризику ліквідності, з яким стикаються у своїй діяльності банки, завданням управління ним. Саме це обумовлює актуальність даного дослідження для теорії та практики банківської діяльності.

Мета дослідження полягає у розробці науково-методичного підходу і практичних рекомендацій щодо удосконалення оцінки ризику ліквідності банку на основі використання нечітко-множинного методу.

Об'єктом дослідження є закономірності і принципи аналізу ліквідності банку в сучасних умовах розвитку банківської системи. Предметом дослідження є інструментарій аналізу ліквідності банку.

У ході виконання наукової роботи були використані такі методи, як статистичний (при проведенні аналізу сучасного стану ліквідності банків України), графічний та метод групувань, що дають змогу провести поглиблений аналіз предмета дослідження та графічно представити отримані результати, метод синтезу (при обробці опрацьованої інформації), метод аналізу (дослідження складових елементів методики аналізу банку), метод порівняння та систематизації (при розгляді різних підходів щодо визначення поняття «ліквідність банку» тощо), метод формалізації (при вираженні окремих елементів за допомогою спеціальних знаків у формулах); моделювання (при визначенні впливу ризиків на ліквідність банку на основі кореляційно-регресійного аналізу).

Інформаційною базою для виконання даної роботи послужили теоретичні досягнення економічної науки, досягнення вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодичні видання, Інтернет та нормативно-правова база.

Поняття ліквідності сьогодні відноситься до найактуальніших питань управління, аналізу та контролю.

За результатами проведеного дослідження нами зроблено наступні висновки:

Ліквідність банку – це спроможність банку своєчасно та в повному обсязі розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед контрагентами, а також його можливість вчасно залучати та розміщувати за адекватною ціною необхідні для здійснення банківської діяльності фінансові ресурси відповідно до стратегії розвитку банку.

Визначено, що на рівень ліквідності банку впливає значна кількість зовнішніх та внутрішніх факторів, лише при комплексному врахуванні яких можна забезпечити ефективне управління ліквідністю банку.

Доведено, що вагомим елементом механізму управління ліквідністю банку є її аналіз, що виконує оціночну, діагностичну та пошукову функції.

Під час проведення аналізу ліквідності фахівці банку використовують цілий ряд методів: порівняльний аналіз (коефіцієнтний, горизонтальний, вертикальний, трендовий), факторний аналіз, структурний аналіз, стрес-тестування, VAR-методологію та GAP-аналіз (аналіз вхідного та вихідного грошових потоків, матричний метод) . Також варто зазначити, що деякі методи аналізу ліквідності застосовуються лише під час стабільного функціонування банку, наприклад, VAR-методологія та трендовий аналіз ліквідності.

Сьогодні більшість вчених аналізують вплив зовнішніх факторів на ліквідність банку, а внутрішні фактори враховуються недостатньо. Зокрема, на нашу думку, недостатньо дослідженим залишається питання визначення впливу кредитного, процентного та валютного ризиків на ризик ліквідності банку.

З метою вдосконалення аналітичного забезпечення управління ризиком ліквідності банку ми пропонуємо досліджувати вплив кредитного, процентного та валютного ризиків на ризик ліквідності банку за допомогою нечітко-множинного підходу.

Визначено, що викладений підхід допомагає менеджеру формалізувати свої нечіткі уявлення, та трансформувати експертні оцінки у кількісну оцінку ризику ліквідності. Крім цього, визначено прийнятність даного методу для проведення антикризового моніторингу ліквідності банку.

Здійснено апробацію запропонованого науково-методичного підходу в діяльності ПАТ КБ «Кредитпромбанк».

За результатами визначено, що протягом останніх п'яти років ризик ліквідності для даного банку є значним та продовжує зростати, тому йому варто підвищити увагу до управління ризиком ліквідності.